

**14.07.2010 – Ried vum François Bausch zum Projet de loi iwwert
d'Reorganisatioun vun der Stroossebauverwaltung.
(Séance publique 44, Compte rendu 17, Page 629)**

**6014 - Projet de loi portant réorganisation de l'Administration des Ponts et
Chaussées.**

M. François Bausch (*déi gréng*).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi dës Regierung d'lescht Joer ugetratt ass an eng Rei Ministère regroupéiert huet an dorausser ee groussen, et ass geschriwwen ginn deemools an der Press, e „Superministère“ gemaach huet, deen heescht de Ministère vum Développement durable, du ware mir als Gréng eigentlech gudde Mutts, well mer fonnt hunn, datt mindestens eng Rei Saachen, déi hei zesummegeleucht gi sinn - an ech denken do speziell un den Aspekt Transport, den Aspekt Bauten- a Landesplanung -, datt dat dee richtege Wee wär, an datt eigentlech dorausser och elo inhaltlech eppes misst geschéien, dat heescht, datt och en anere Geescht an Zukunft misst an der Aarbecht no bausen téschent deenen dräi Entitéiten, fréiere Ministère, wat elo dräi Entitéite vun engem Ministère sinn, geschéien.

Ech muss awer soen, datt bis elo - ausser an der Kommissioun, wou ech de Minister drop ugeschwat hunn, am Kader vun dësem Projet, an ech eng Rei Erklärungen kritt hunn, datt géif gekuckt ginn oder amgaang wär ze kucken, wéi dann elo déi eenzel Departementer solle méi zesummeschaffen, eng gewëssen transversal Kompetenz do soll kommen - um Pabeier nach net schrecklech vill do ass.

Wat mer awer hei um Pabeier leien hunn, dat ass effektiv d'Reform vun enger, ech wëll net soe vun iergendenger Verwaltung, well et ass déi gréisste Verwaltung, déi mer am Stat iwwerhaapt hunn, nämlech d'Stroossebauverwaltung. Et ass, géif ech souguer soen, déi mächtigst Verwaltung, déi mer am Statsapparat hunn, well si huet net nëmmen ze dinn - am Numm vum Stat schafft se fir d'Allgemengheet -, mä si huet vill mat Gemengen ze dinn an esou weider, dat ass scho virdu gesot ginn. Dat heescht, mir hunn am Fong en Text hei virleien, deen och vun der leschter Regierung eigentlech jo schon ofstaamt, wou d'Stroossebauverwaltung sollt moderniséiert ginn.

Eppes, wat sécherlech och noutwendeg ass, mä wat awer an der Konsequenz derzou féiert, datt, vu datt mer nach ëmmer an där aler Logik sinn, mer zwar en neie Ministère gegrënnt hunn - déi aner politesch Strukturen nach net bestinn, mä vun deenen ech och nach wäert schwätzen -, an datt mer déi Verwaltung, déi nach ëmmer no bannen hin awer ganz staark an der Logik vum leschte Jorhonnert fonctionnéiert, wat d'Verkéispolitik ubelaangt, datt mer déi heimadder bëtonéieren. Dat passt och gutt, dat Wuert hei „bëtonéieren“, et ass jo eng Verwaltung, déi vill mat Bëton schafft, dat heescht, mir festegen déi elo definitiv.

Et ass net zu engem Rééquilibrage komm, weder téschent deenen eenzelne Verwaltungen, et muss een och iwwregens soen, datt, wann ech kucken, wéi den Transportministère zum Beispill opgestallt war virdu par rapport zu där heiter Verwaltung oder zum Bauteministère en général, da war dat

eigentlech e schwaach opgestallte Ministère - dat huet elo näischt ze di mat deene Leit, déi do schaffen, selbstverständlech -, mä ech menge schwaach opgestallt am Sënn, wéi en équipéiert war, wat fir eng Leit do geschafft hunn, wéi vill Leit do geschafft hunn.

An duerfir fäerte mir op alle Fall ganz kloer, datt, wann net relativ séier um Niveau vun de politeschen Décisionen dat elo geschitt, wat misst geschéien, nämlech, datt mer déi transversal Entscheidungskraaft, déi Planungskraaft, déi mer do brauchen, kréien, datt dann dat nach derzou féiert, datt eben déi Verwaltung hei nach méi mächtig gëtt, wéi se scho virdu war par rapport zu den aneren Entitéiten.

Vun der Landesplanung brauche mer guer net ze schwätzen, déi war nach méi schlecht opgestallt virdu par rapport zu där heiter Verwaltung. An et muss een och soen, datt dat alles eigentlech net normal ass. Mir hunn hei am Land en enorme Retard an der Approche, an der politescher Approche an deenen dote Beräicher.

Wann Der lech emol ukuckt, wat a Frankräich zum Beispill de Fall ass. Ech wëll net soen, datt a Frankräich alles tipptopp leeft, mä mindestens ass et vun der Aart a Weis, wéi a Frankräich d'Ministèren organiséiert ginn... Do gëtt et e Ministère du Transport et de l'Aménagement du territoire, scho laang, an do huet den Aménagement du territoire zum Beispill scho ganz laang ganz wäitgehend Kompetenze par rapport zu der Verkéiersplanung, zum Beispill, déi an den Zesammenhang bruecht gëtt mat Siedlungspolitik. Datt se net ëmmer am beschten agesat gëtt, och a Frankräich, dat ass eng aner Diskussioun, mä mindestens besteet d'Kompetenz.

Och an Däitschland heescht de Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung. Och dat zum Beispill, deen Aspekt Stadtentwicklung, ass eppes, wat een an deem heite Kontext vill misst mat iwwerleeën, well vill Stadtentwicklung mat drun hänkt.

Mir mussen och wëssen, datt d'Mobilitéit - et ass virdu gesot ginn, et wär e wichtige Facteur an der Kompetitivitéit vun eisem Wirtschaftsstanduert, dat ass richtig, dat wäert och esou bleiwen, mä et wäert sech awer och staark veränneren - wäert sech staark veränneren, well engersäits och bei de Besoinen, déi an de Betriber leie fir d'Mobilitéit vun haut, déi Besoinen haut anescht sinn, an nach méi anescht wäerte ginn an nächster Zäit, wéi se am leschte Jorhonnert waren.

Et wäert vill méi och bei de Betriber, zum Beispill, d'Demande komme fir méi öffentlechen Transport. Dat huet eleng scho bei ville mat Image ze dinn entre-temps, well ee quasiment och am Sënn vun der nohalteger Entwécklung net méi gutt dosteet, wann een net do och Effortë mécht. Mä et huet awer och mat Effizienz ze dinn, vun de Betriber selwer. Et huet awer och ze di mat Energiefroen, déi hannendrun hänken, mat Ëmweltfroen, déi hannendrun hänken, Klimaproblematik. An alles, déi Saachen do sinn, et deet mer schrecklech leed, net esou an de Käpp verankert vun där heiter Verwaltung, iwwert déi mer haut schwätzen, wéi se dat misste sinn.

Ech wëll nëmmen e puer Beispiller eraus zitieren, wou mer - eent huelen ech eraus, well dat ass eent, ech wëll dat am positive Sënn weisen, wou mer e bëssen evoluéiert hunn - wann ech d'Busspuren, zum Beispill, kucken als eng Prioritéit jo och vun där Regierung, esou war déi heite Verwaltung nach bis, nach net esou laang hier, eng Rei Joren eréischt hier, net onbedéngt fervente Verfechter vu Busspuren. Si waren éischer géint Busspuren.

Et ass och éischer, menger Meenung no, well hiren aktuellen Direkter do extrem positiv evoluéiert huet, menger Meenung no, a sech entre-temps souguer staark engagéiert fir deen Aspekt, firwat datt d'Busspuren haut an där Verwaltung do eng aner Roll spillen. Mä ech woen awer net drun ze denken, wann deen Direkter a Pensioun geet, jee nodeem, wien a seng Plaz dohinner kënnt, wéi et dann erëm ausgesäit.

Dat heescht, wat ech domadder wëll soen, dat ass näischt, wat fest verankert ass an der Denkweis vun där doter Verwaltung. Eigentlech gehéiert et och net dohinner, well eigentlech ass et guer net un der Stroossebauverwaltung, fir iwwerhaupt ze definieren, wou eng Busspur soll hikommen a wou keng soll hikommen.

An dat ass nämlech de sprangende Punkt! De sprangende Punkt ass deen, datt an deem Ministère hei misst e Planungsstab geschafe ginn, deen d'Mobilitéit plangt, wou Verkéiersingenieuren drasetzen, wou Geographen drasetzen, wou Urbaniste souguer drasetzen, Studentwécklungsplaner drasetzen, an déi missten d'Virgabe gi fir d'Gesamtmobilitéit, an d'Stroossebauverwaltung misst just dann nach exekutieren, wat se vun deem Planungsstab gesot krit.

Dat heescht am Kloertext, zum Beispill, wou da Stroosse solle gebaut ginn, a wou Busspure sollen hikommen, oder wou eng Schinn soll geluecht ginn, dat misst op där Ebene décidéiert ginn, an d'Stroossebauverwaltung kritt da just nach gesot: Voilà, mir hunn an engem Gesamtkonzept décidéiert, wat wou soll hikommen, mir brauchen och dräi nei Stroossen, elo ass et un lech, mat Ären Ingenieuren, fir déi Stroossen ze plangen an ze kucken, datt mer déi méiglechst séier realiséiert kréien.

Mä de Moment funktionéiert et éischer ëmgedrëit. Wéi gesot, de Moment funktionéiert et éischer esou, datt an där Verwaltung do verkéierspolitesch Décisiounen geholl ginn, wat menger Usiicht no, oder eiser Meenung no, op alle Fall net däreft sinn. Déi missten op engem aneren Niveau geholl ginn.

Dee Ministère, deen huet de Moment fënnef Beräicher, en huet Landesplanung, en huet den Transport, en huet Bauten - also normal classesch Bauten, Héichbau, Stroossebau - an den Ëmweltberäich. An et ass esou, datt et wichteg ass, datt mer déi horizontal Planungsstruktur kréien, an datt déi d'Décisionen hält iwwert d'Gesamtmobilitéit mat all hire Facetten, vum Individualverkéier iwwert de Foussgänger, iwwert de Vélofuerer bis Bus an Zuch, an dann ënnendréier déi eenzel Entitéiten, eenzel Departementer vum Ministère nëmmen derfir do sinn, fir dat ze exekutieren, wat de Planungsstab uewendriwwer décidéiert huet.

Dat ass dat, wéi mir mengen, wéi esou e Ministère misst haut funktionéieren, an et ass och dat, wat dann deem géif gerecht ginn, wat mer gärén hätten, nämlech datt ee sech muss bewusst sinn, datt haut d'Mobilitéit méi ass, wéi nëmmen einfach eng Strooss ze bauen oder einfach eng Schinn iergendwou ze leeën, mä datt et wierklech ee vun den essenziellen, zentrale Politikberäicher ass haut an eiser Gesellschaft, well eben esou villfälteg Saachen domadder zesammenhänke wéi Ëmweltpolitik, Energiepolitik, Klima-, Wirtschaftspolitik an esou weider.

Iwwregens erkläert dat och, firwat an der Vergaangenheet, wann een zu Lëtzebuerg kuckt: Mir haten ëmmer eng schlecht Traditioun par rapport zu dem Transportministère. Den Transportministère ass an der Vergaangenheet - wéi deen nach isoléiert funktionéiert huet an eigentlech dofir do war, fir de Contrepart jo auszeschaffen zu dem Stroossebau - extrem stiefmütterlech behandelt ginn, sougutt personell, wéi e besat ginn ass, wéi och an deem, wat en iwwerhaupt ze soen hat. An ech mengen, et ass genau dat, wat awer feelt.

Mä, wéi gesot, mir fäerten, datt dat, wat elo hei geschitt, dee Schratt, dee mer haut erëm weider hei maachen, datt dat just eng Zementéierung ass vum Vergaangenen, an datt een eigentlech fir d'Éischt hätt missen dat schafen, wat ech elo just beschriwwen hunn, an dann natierlech selbstverständlech och déi heite Reform maachen. Evidenterweis verdéngt déi Verwaltung hei och eng Moderniséierung.

(Mme Anne Brasseur prend la présidence.)

Et ass richtig, wat den Här Clement gesot huet. Ganz sécherlech si fir déi Verwaltung selwer an hir Aarbechtsweis vill Saachen haut anescht, wéi se waren nach virun 20 Joer. An duerfir hu mir och, wéi gesot, domadder eigentlech kee Problem, mä mir mengen, datt mer hei hannevir ufänken a riskéieren, wéi gesot, net déi Entwécklung ze kréien, déi mir gärén hätten, a wou mer eis eigentlech e bëssen och gefreet haten, wéi de Ministère gegrënnt ginn ass.

Wann Der Iech - ech hu mer déi Méi gëschter gemaach, ech sinn an Däitschland kucke gaang, dee Ministère gekuckt, wéi dee sech virstellt eleng, de Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung -, wann Der dat vergläicht mam aktuellen Nohaltegkeetsministère, wéi dee sech presentéiert, do eleng leie scho Welten dertëschent, an do gesäit een, wat eigentlech vu Sensibilitéit feelt. Ech géif Iech wierklech uroden, Iech déi Méi ze maachen, dat emol ze kucken, an da verstitt Der eigentlech och schonn, wou de Grondproblem wär.

Aus deene Grënn och, Madame Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären, ass et och fir déi gréng Fraktioun dann dëse Moment net méiglech, fir dëse Projet ze stëmmen.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme le Président.- Merci dem Här Bausch. Deen nächste Riedner ass den Här Hoffmann.